

**V Liceum Ogólnokształcące
im. Kanclerza Jana Zamoyskiego
w Dąbrowie Górniczej**

Lista tematów na egzamin wewnętrzny z języka polskiego w roku szkolnym 2011/2012

Numer tematu	Literatura
1.	Wizerunek szatana i jego wpływ na świat człowieka. Przedstaw temat w odwołaniu do wybranych przykładów literackich różnych epok.
2.	Literatura faktu a powieść reportażowa. Omów temat na wybranych przykładach.
3.	Motyw zagłady ludzkości i wartości moralnych. Omów temat na wybranych tekstach literackich.
4.	„Jaka jest przeciw włócznie złego twoja tarcza, człowiecze z końca wieku?” (K. Przerwa -Tetmajer). Moje podróże po krainie literatury w poszukiwaniu wartości. Omów na wybranych przykładach literackich.
5.	„Artysta nie może oddzielić się od niedoli świata.” Rozwiń myśl A. Camusa, odwołując się do XX-wiecznej literatury polskiej i obcej.
6.	Funkcje kultur starożytnych i biblijnych i ich wpływ na literaturę współczesną.
7.	Mity jako źródło inspiracji artystycznej. Omów funkcję motywów zaczerpniętych z mitologii w wybranych tekstach literatury polskiej.
8.	Idealiści i marzyciele w zderzeniu z rzeczywistością- zmieniają świat- czy świat ich zmienia? Rozważ problem na wybranych przykładach literackich.
9.	Niezdolny dar wolności? Rozważ problem, odwołując się do postaw wybranych bohaterów literackich.
10.	Folklor jako źródło inspiracji. Rozwiń temat na przykładach z różnych epok.
11.	Motyw snu i widzenia. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów literackich.
12.	Różne kreacje kobiet w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
13.	Ocena ideologii sarmackiej w tekstach literackich z różnych epok.
14.	Różne oblicza szczęścia w literaturze. Rozważ problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
15.	Topos wędrówki w literaturze polskiej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
16.	Motyw sławy i nieśmiertelności poetyckiej w literaturze. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
17.	Blaski i cienie kariery. Rozważ problem, odwołując się do postaw bohaterów wybranych utworów XIX i XX wieku.
18.	Egzystencjalna poezja twórców współczesnych. Omów temat na wybranych przykładach literackich.
19.	Motyw Męki Pańskiej w średniowiecznych kazaniach i twórczości apokryficzej. Dokonaj analizy wybranych utworów.
20.	Próby przełamania stereotypów narodowościowych. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
21.	Scharakteryzuj „Polaków portret własny” ukazany w wybranych utworach literackich.
22.	Mroczna strona natury ludzkiej. Zanalizuj złożoność psychiki wybranych bohaterów literackich.
23.	Trudne rozmowy, czyli o spotkaniach człowieka z Bogiem. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
24.	Cierpienie jako nieodłączny element życia ludzkiego. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
25.	„Świat to teatr” (W. Szekspir). Zaprezentuj koncepcję świata jako teatru w wybranych utworach różnych epok literackich.

26.	Wyznanie, dziennik, autobiografia jako specyficzna forma rozmowy z czytelnikiem. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
27.	„Jam jest dwór polski”- różne obrazy polskich dworów. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
28.	Kontestacja literacka potwierdzona skandalami w życiu artysty. Rozważ problem na podstawie wybranych utworów.
29.	„Kraj lat dzieciennych” jako inspiracja twórcza poetów i pisarzy różnych epok. Omów temat na wybranych przykładach.
30.	„Powołał mnie Pan na bunt” (S. Grochowiak). Różne aspekty buntu w wybranych utworach literackich.
31.	Obecność i wpływ różnorodnych filozofii na postępowanie i decyzje bohaterów literackich z różnych epok.
32.	Nastroje fin de siecle- łączą czy dzielą pokolenia przełomu wieku? Rozważ problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
33.	Motywy mary, zjawy sennej, upióra, wampira i ich funkcje w wybranych utworach literackich.
34.	Wpływ psychologii i psychoanalizy na kształt utworów literackich i kreacje bohaterów z różnych epok.
35.	Toposy biblijne i mitologiczne w literaturze późniejszych epok. Omów na wybranych przykładach.
36.	Miłość- złudne szczęście, ulotna chwila, źródło cierpień? Różne aspekty miłości w literaturze.
37.	Wpływ psychiki na motywację i działania bohaterów literackich z różnych epok.
38.	Różne obrazy miast europejskich w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych utworach.
39.	Satyra i groteska jako sposoby widzenia świata. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
40.	Topos bohatera- samotnika w literaturze. Rozwiń temat na wybranych utworach z różnych epok.
41.	Tradycja rycerska w literaturze późniejszych epok. Omów zagadnienie na wybranych utworach.
42.	Ideale rycerskie w krzywym zwierciadle satyry. Przedstaw temat na podstawie wybranych utworów.
43.	„Koniec świata staje się już” (Cz. Miłosz)- różne ujęcia końca świata. Rozważ problem na wybranych przykładach.
44.	Twórczość Adama Mickiewicza jako inspiracja dla późniejszych pokoleń pisarzy. Omów na przykładach wybranych utworów.
45.	Leopold Staff- „poeta trzech pokoleń”. Na podstawie wybranych utworów przedstaw tendencje pojawiające się w jego poezji od Młodej Polski do współczesności.
46.	Biografia twórcy kluczem do odczytania jego dzieł. Rozważ problem na wybranym przykładzie artysty.
47.	Maska i przenośnia w literaturze, czyli o sposobach komunikacji pisarza z czytelnikiem. Omów na przykładach wybranych utworów.
48.	Zaprezentuj literackie portrety dzieci i wyjaśnij ich funkcje w wybranych utworach literackich różnych epok.
49.	Jaką funkcję pełni parabola w literaturze XX wieku? Rozważ problem w odniesieniu do wybranych utworów.
50.	Bohater literacki a epoka historyczna. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych utworów.
51.	„ Z kogo się śmiejecie? Z samych siebie się śmiejecie”. Zanalizuj funkcje komizmu i ironii na wybranych przykładach literackich.
52.	Kreacje bohatera tragicznego w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
53.	Polubić to znaczy zrozumieć poezję. Rozważ problem na przykładzie wybranych utworów.
54.	Konflikty międzyludzkie a ich odzwierciedlenie w literaturze. Przedstaw problem na wybranych przykładach utworów.

55.	Obraz człowieka w lagrach i łagrach. Wykaż podobieństwa i różnice w oparciu o wybrane teksty.
56.	Scharakteryzuj różne typy bohaterów H. Sienkiewicza na wybranych przykładach.
57.	Los prawdziwej sztuki i los prawdziwego artysty w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów.
58.	Bohaterowie w habicie. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
59.	Postawa utylitarna wobec życia. Oceń problem na przykładzie utworów literackich.
60.	Świat to labirynt, teatr, sen. Która z koncepcji mówienia o świecie jest przez literaturę bliższa Twojemu sposobowi postrzegania świata.
61.	Sposób ukazania krain szczęścia w utworach literackich różnych epok. Rozwiń temat w oparciu o wybrane teksty literackie.
62.	Jak rozumieli poczucie odpowiedzialności za losy ojczyzny dramatopisarze wybranych epok? Odwołaj się do przykładowych utworów literackich.
63.	„ Miłość jest własny bieg bycia naszego”. Omów funkcje motywu miłości w wybranych utworach.
64.	Stała obecność egzystencjalnego widzenia świata w różnych epokach literackich. Rozważ problem w oparciu o przykładowe teksty literackie.
65.	Wykorzystanie motywu maryjnego w różnych epokach literackich. Omów temat na przykładzie wybranych utworów literackich.
66.	Starożytność jako źródło inspiracji dla twórców późniejszych epok. Zanalizuj wybrane utwory.
67.	Literackie realizacje postawy buntu. Rozważ problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
68.	Różne wizje teatru: od „ogromnego” do współczesnego. Przedstaw różne koncepcje, odwołując się do przykładów literackich.
69.	Twórcy literatury o swoich poprzednikach. Omów problem zmiany poglądów pokoleń na wybranych przykładach.
70.	Ziemia przeklęta i obiecana. Przedstaw literackie wizje na podstawie utworów literackich.
71.	Liryka erotyczna od J. Kochanowskiego do... zilustruj zagadnienie, odwołując się do przykładów poetyckich.
72.	Zbrodnia i ślady, jakie odcisnęła na psychice wybranych postaci literackich. Oceń wybranych bohaterów literackich.
73.	Pod niebem rodzinnym-przedstaw funkcjonowanie motywu ojczyzny w twórczości pisarzy różnych epok.
74.	Oceń wady i zalety postawy sarmackiej w wybranych utworach różnych epok.
75.	Polska i Polacy w dramacie romantycznym, modernistycznym, współczesnym. Na wybranych przykładach przedstaw podobieństwa i różnice.
76.	Wędrownik jako forma stwarzania siebie na nowo. Różne ujęcia literackie motywu podróży na podstawie utworów literackich.
77.	Rozważ, w jaki sposób miejsce i czas wpływa na los bohaterów literackich wybranych dzieł.
78.	Polski dom-Arkadia, twierdza, ruina. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
79.	Radość życia, jej źródło i przejawy. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów literackich.
80.	Zanalizuj wpływ literatury na życie bohaterów literackich. Odwołaj się do wybranych utworów z różnych epok.
81.	Wizerunek Matki Boskiej w literaturze średniowiecza i wybranych epokach. Omów zagadnienie na podstawie utworów literackich.
82.	Oceń motywy fantastyczne w literaturze romantycznej i współczesnej. Omów temat na wybranych przykładach.
83.	Diabelskie wątki w utworach literackich różnych epok. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych utworów.

84.	Oceń obiekty architektoniczne i ich funkcje w wybranych dziełach literackich z różnych epok.
85.	Moralność jako pojęcie względne. Oceń postawy wybranych bohaterów literackich z różnych epok.
86.	Natura jako bohater i tło akcji. Ukaż różne funkcje przyrody na wybranych przykładach literackich.
87.	Demaskowanie absurdów polskiej rzeczywistości w twórczości S. Mrożka, K.I Gałczyńskiego, W. Gombrowicza.
88.	Mój ulubiony poeta i jego twórczość. Uzasadnij swój wybór, odwołując się do biografii artysty i jego utworów.

Numer tematu	Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki
1.	Buntownik w literaturze wybranych epok i filmie. Omów problem na podstawie wybranych przykładów.
2.	Rola collage'u w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
3.	Klasycyzm jako sposób ukazania świata w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
4.	Moda – istotny składnik obyczajowości epoki. Omów jej funkcje, odwołując się do przykładów z literatury i sztuki.
5.	Topos bohatera- szaleńca w literaturze i sztuce. Zinterpretuj wybrane przykłady, wskazując funkcję tego motywu w wybranych dziełach.
6.	Motyw wiosny w literaturze i sztuce. Omów jego funkcję, odwołując się do utworów literackich, malarskich i muzycznych.
7.	Dzieło literackie i jego adaptacja. Omów udane przykłady realizacji filmowych.
8.	Tradycje rodzinne i świąteczne w wybranych utworach literackich i filmie.
9.	„Szary człowiek też jest bohaterem”- przedstaw współczesne literackie, malarskie i filmowe wizerunki tego bohatera na wybranych przykładach.
10.	Ocena współczesnych adaptacji filmowych i teatralnych wybranych przez Ciebie dramatów . Omów zagadnienia na wybranych przykładach.
11.	Od wzoru herosa, rycerza średniowiecznego po współczesnego Bonda. Przedstaw różne wizerunki bohaterów w literaturze i filmie.
12.	Współistnienie miłości i śmierci na przykładzie różnych tekstów kultury.
13.	Surrealizm w literaturze i sztuce. Porównaj dzieła różnych twórców.
14.	Oceń współczesną „poezję śpiewaną”. Przedstaw temat, opierając się na wybranych przykładach.
15.	Komiks- „papka” dla umysłu czy jeden z najpopularniejszych sposobów przekazu fabularnego? Omów temat na wybranych przykładach.
16.	Śląsk w utworach literatury polskiej i w filmach K. Kutza. Przedstaw na wybranych przykładach.
17.	Które propozycje polskiego kina, teatru i literatury przedstawisz cudzoziemcowi jako znaczące osiągnięcia polskiej kultury? Omów na wybranych przykładach.
18.	Motyw wesela w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych dzieł z różnych epok.
19.	Królestwo piekieł i jego przedstawiciele w literaturze i sztuce. Zaprezentuj funkcjonowanie tego motywu w wybranych dziełach różnych epok.
20.	Motywy apokaliptyczne w literaturze i sztuce. Omów temat, analizując wybrane dzieła.
21.	Topos mężczyzny - uwodziciela w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
22.	Alegoria i symbol jako środki wyrazu w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
23.	Portret dziecka w literaturze i sztuce. Omów jego kreacje na wybranych przykładach.
24.	Hiob jako symbol niezawinionego cierpienia w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
25.	Topos kobiety- matki, kobiety- demonicznej w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
26.	Dramaty Mickiewicza a ich adaptacje teatralne lub filmowe. Porównaj spektakl lub film z jego literackim pierwowzorem; oceń adaptację.
27.	Różne ujęcia motywu bohatera-wędrowca w literaturze współczesnej i filmie. Omów na wybranych przykładach.
28.	Różne ujęcia motywu śmierci w literaturze, malarstwie i muzyce. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
29.	Magiczny świat w opowiadaniach B. Schulza i obrazach M. Chagalla. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
30.	Symbolizm i ekspresjonizm w literaturze oraz malarstwie. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

31.	Tatry i Zakopane w artystycznych doznaniach i przetworzeniach. Przedstaw funkcjonowanie motywu w literaturze i sztuce na wybranych przykładach.
32.	„Twój czar nade mną trwa”. Uczyń te słowa myślą przewodnią wypowiedzi na temat roli literatury i filmu w kształtowaniu gustów i postaw współczesnego człowieka.
33.	Rola mistrza i przewodnika w życiu młodego człowieka. Omów problem na wybranych przykładach literackich i filmowych.
34.	Przedstaw i porównaj na wybranych przykładach sposób przedstawienia tragedii narodu żydowskiego w literaturze oraz filmie.
35.	Motyw ogrodu w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
36.	Dzieła awangardowe w poezji, malarstwie i muzyce. Dokonaj analizy wybranych przez Ciebie przykładów.
37.	Kicz uwodzi. Przeanalizuj wybrane dzieła.
38.	Funkcja dekalogu biblijnego w filmach i literaturze. Omów na wybranych przykładach.
39.	Twoja ulubiona adaptacja filmowa Andrzeja Wajdy. Oceń wybrane dzieło.
40.	Impresjonizm w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
41.	Sztuka awangardowa czy klasyczna jest cenniejsza niż złoto? Rozważ problem w odwołaniu do wybranych tekstów kultury.
42.	Obraz świata przedstawionego w tekstach polskiego hip hopu. Omów zagadnienie na podstawie wybranych przykładów.
43.	Obraz i ocena hippisów w literaturze, filmie i muzyce. Omów temat w oparciu o wybrane teksty kultury.
44.	Motyw domu w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Oceń temat w odwołaniu do wybranych tekstów kultury.
45.	Różne kanony kobiecego piękna w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie na podstawie wybranych dzieł artystycznych.
46.	Motyw szaleństwa w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Oceń zjawisko na przykładzie wybranych tekstów kultury.
47.	Oceń kulturę folkloru w literaturze i sztuce w oparciu o przykładowe teksty kultury.
48.	Oceń zjawisko holocaustu w literaturze i filmie. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
49.	Bohater literacki i filmowy poszukujący sensu egzystencji i systemu wartości. Omów problem na podstawie wybranych tekstów kultury.
50.	Motyw oraz ocena obrazu miasta w sztuce i literaturze. Omów temat na wybranych przykładach.
51.	Omów obyczaje i stereotypy zachowań ludzkich przedstawione w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Oceń zjawisko w oparciu o wybrane przykłady.
52.	Motyw vanitas w literaturze i sztuce. zilustruj temat na wybranych przykładach kultury.
53.	Oceń różnorodne kreacje kobiet na wybranych przykładach literackich i filmowych.

Numer tematu	Język
1.	Język czasopism młodzieżowych. Omów zagadnienie na podstawie zgromadzonego materiału językowego.
2.	Oceń język Internetu na wybranych przez Ciebie przykładach.
3.	Nowomowa – zaprezentuj pochodzenie i funkcje zjawiska na podstawie wybranych tekstów prasowych i literackich.
4.	Oceń język reklamy na podstawie zgromadzonego przez Ciebie materiału.
5.	Język komentatorów programów młodzieżowych. Oceń zjawisko na podstawie wybranych przykładów.
6.	Zaprezentuj bogactwo neologizmów i ich funkcje w utworach wybranych poetów.
7.	Przedstaw analizę artystycznych funkcji języka mówionego w poezji współczesnej.
8.	Oceń specyfikę języka wybranej postaci literackiej.
9.	Język poezji barokowej. Scharakteryzuj, przywołując wybrane teksty z tej epoki.
10.	Gwara uczniowska w Twojej szkole. Dokonaj analizy zebranego materiału.
11.	Stylizacja językowa w dziełach literackich. Omów funkcje w wybranych utworach.
12.	Jakie środki językowe można znaleźć w tekstach piosenek rapowych? Dokonaj analizy kilku przykładów.
13.	Kicz językowy a piosenki disco polo. Oceń zjawisko na wybranych przykładach.
14.	Analizując wybrane przykłady, wyjaśnij, w jaki sposób język może stać się narzędziem manipulacji.
15.	Ocena języka mówionego w środowisku moich rówieśników. Oceń zjawisko na wybranych przykładach.
16.	Język piosenek Kazika Staszewskiego jako komentarz przemian społeczno- kulturowych w Polsce lat dziewięćdziesiątych.
17.	Funkcja dialektyzacji i jej obecność w tekstach utworów zespołów: Golec u'Orkiestra, Brathanki.
18.	Omów pochodzenie nazw miejscowości Zagłębia i twojego regionu.
19.	Przedstaw mechanizmy powstawania błędów językowych.
20.	Oceń język propagandy politycznej na podstawie wypowiedzi polityków.
21.	Omów funkcję języka w tworzeniu groteskowych obrazów świata. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
22.	Język utworów Gombrowicza i Witkacego jako wyzwanie wobec tradycji. Omów na wybranych przykładach.
23.	Archaizacja i jej funkcje w dziełach literackich. Omów temat, odwołując się do przykładów.
24.	Wpływ języków obcych na język współczesnej młodzieży. Oceń zjawisko.
25.	Hip hop jako głos młodego pokolenia. Dokonaj analizy językowej wybranych tekstów piosenek.